



# DZIENNIK USTAW

## RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

---

Warszawa, dnia 3 stycznia 2017 r.

Poz. 5

### USTAWA

z dnia 15 grudnia 2016 r.

**o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz niektórych innych ustaw<sup>1)</sup>**

**Art. 1.** W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 349 i 1888 oraz z 2016 r. poz. 337 i 1579) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5:
    - a) w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) tworzenie i prowadzenie bazy danych zawierającej wyniki analiz gleb w celu, o którym mowa w art. 68 lit. a rozporządzenia nr 1305/2013, w tym wykonywanie analiz gleb oraz badań ankietowych.”;
    - b) w ust. 8 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zawiera:
      - a) zakres badanych parametrów gleb,
      - b) zakres badań ankietowych,
      - c) metody badawcze wykonywania analiz, o których mowa w ust. 6, właściwe dla zakresu, o którym mowa w lit. a,
      - d) liczbę punktów pomiarowych objętych badaniami agrochemicznymi, zgodnie z zakresem, o którym mowa w lit. a,
      - e) liczbę badań ankietowych zgodnie z zakresem, o którym mowa w lit. b,
      - f) terminy wykonania analiz, o których mowa w ust. 6.”;
- 2) w art. 6:
  - a) w ust. 3:
    - uchyla się pkt 1,
    - pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Agencja Rynku Rolnego – w przypadku działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3;”;

---

<sup>1)</sup> Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawę z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, ustawę z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności.

b) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Agencja płatnicza w sprawach należących do niej zadań związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy oraz podmiot wdrażający w sprawach należących do delegowanych temu podmiotowi zadań agencji płatniczej mogą powoływać organy opiniodawczo-doradcze, w skład których mogą wchodzić osoby, również niebędące pracownikami odpowiednio tej agencji albo tego podmiotu, których udział w pracach takich organów jest uzasadniony zakresem ich zadań.”;

3) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. W terminie do dnia 31 grudnia danego roku kierownik biura powiatowego Agencji przekazuje Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej kopie dokumentów zawierających wyniki analizy gleby i kopie oświadczeń o działkach rolnych, których dotyczą wyniki tej analizy, które zostały złożone do tego kierownika w tym roku przez rolników ubiegających się o przyznanie pomocy w ramach działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10.”;

4) w art. 19 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Wyczerpanie środków w ramach danego limitu środków określonego na dany rok w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 18 nie stanowi przeszkody w przyznaniu pomocy na daną operację, jeżeli w wyniku wniesienia odwołania od decyzji o odmowie przyznania pomocy albo wezwania do usunięcia naruszenia prawa, albo uwzględnienia przez sąd administracyjny skargi na taką decyzję albo na odmowę przyznania pomocy przez podmiot wdrażający odpowiednio właściwy organ albo podmiot wdrażający ustali, że są spełnione pozostałe warunki przyznania pomocy na tę operację, a kryteria wyboru operacji są spełnione w takim stopniu, że pomoc na tę operację powinna zostać przyznana, oraz jeżeli są dostępne środki w ramach limitu środków określonego na kolejny rok lub lata w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 18 w odniesieniu do danego województwa lub działania, poddziałania, typu operacji albo zakresu wsparcia.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku stwierdzenia nieważności decyzji o odmowie przyznania pomocy, wznowienia postępowania w sprawie o przyznanie pomocy zakończonej taką decyzją oraz wszczęcia postępowania w sprawie uchylenia lub zmiany takiej decyzji.”;

5) po art. 19 dodaje się art. 19a w brzmieniu:

„Art. 19a. Wyczerpanie środków w ramach limitu środków, którego wysokość została wskazana na podstawie przepisów o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD, nie stanowi przeszkody w przyznaniu pomocy na daną operację w ramach poddziałania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 14 lit. b, jeżeli w wyniku wezwania do usunięcia naruszenia prawa albo uwzględnienia przez sąd administracyjny skargi na odmowę przyznania pomocy przez podmiot wdrażający, podmiot wdrażający ustali, że są spełnione pozostałe warunki przyznania pomocy na tę operację, a kryteria wyboru operacji są spełnione w takim stopniu, że pomoc na tę operację powinna zostać przyznana, oraz jeżeli nie została wyczerpana kwota środków, o których mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, przewidzianych w umowie o warunkach i sposobie realizacji LSR, zawartej na podstawie przepisów o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, na realizację danego celu LSR w ramach środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.”;

6) w art. 20 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli warunkiem przyznania pomocy jest posiadanie gospodarstwa rolnego lub gruntu i pomoc jest przyznawana do powierzchni gruntu, to taka pomoc do gruntu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przysługuje podmiotowi, który ma do tego gruntu tytuł prawny, z tym że w przypadku działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10–12 – podmiotowi, który, na dzień 31 maja danego roku, ma do tego gruntu tytuł prawny.”;

7) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. Pomoc jest przyznawana na wniosek o jej przyznanie, z wyłączeniem działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2.”;

8) w art. 26 w ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) dyrektor oddziału regionalnego Agencji – w przypadku działań i poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a–c oraz pkt 9;

2) kierownik biura powiatowego Agencji – w przypadku działań i poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. e, pkt 8 oraz 10–12.”;

9) w art. 34 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Pomoc w ramach działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2, jest przyznawana beneficjentowi wyłonionemu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.<sup>2)</sup>), z wyłączeniem przepisów dotyczących umów w sprawach zamówień publicznych, z tym że umowę o przyznaniu pomocy w ramach tego działania zawiera się zgodnie z art. 94 i art. 183 tej ustawy. Do postępowań w sprawach o przyznanie tej pomocy stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące skarg i wniosków.”;

10) w art. 37 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Umowę o przyznaniu pomocy zawiera się na formularzu opracowanym przez agencję płatniczą i udostępnionym przez:

- 1) agencję płatniczą – w przypadku działań i poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, 2, 4 lit. a i b, pkt 5 oraz 6 lit. d;
- 2) właściwy podmiot wdrażający – w przypadku działań i poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. b, pkt 4 lit. c, pkt 7, 13 i 14.”;

11) w art. 38 w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Do postępowania w tych sprawach stosuje się odpowiednio przepisy art. 27 oraz art. 29 ust. 1 pkt 1.”;

12) w art. 42:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wniosek o przyznanie pomocy, wniosek o przyznanie pomocy technicznej oraz wnioski o płatność składa się na formularzu opracowanym przez agencję płatniczą i udostępnionym przez:

- 1) agencję płatniczą – w przypadku działań i poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, 2, 4 lit. a i b, pkt 5, 6 i 8–12, oraz pomocy technicznej;
- 2) właściwy podmiot wdrażający – w przypadku działań i poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3, 4 lit. c oraz pkt 7, 13 i 14.”;

b) ust. 4–6 otrzymują brzmienie:

„4. Wniosek o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność dotyczący pomocy można składać za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej odpowiednio agencji płatniczej, podmiotu wdrażającego albo LGD, przy czym wnioski te mogą być składane za pomocą takiego formularza w ramach działań i poddziałań określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6 pkt 1.

5. Do złożenia wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność dotyczącego pomocy za pomocą formularza, o którym mowa w ust. 4, nie jest wymagany bezpieczny podpis elektroniczny.

6. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) działania lub poddziałania, w ramach których wnioski o przyznanie pomocy lub wnioski o płatność dotyczące pomocy mogą być składane za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej agencji płatniczej, podmiotu wdrażającego albo LGD,
- 2) szczegółowe wymagania, jakie powinien spełniać formularz wniosku o przyznanie pomocy oraz wniosku o płatność dotyczącego pomocy umieszczony na stronie internetowej, oraz szczegółowe warunki i tryb składania wniosków za pomocą takiego formularza umieszczonego na stronie internetowej, w tym format pliku, w jakim będą dołączane do wniosku kopie dokumentów w postaci elektronicznej

– przy uwzględnieniu wymagań określonych w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz biorąc pod uwagę identyfikację podmiotu ubiegającego się o przyznanie lub wypłatę pomocy i zabezpieczenie przekazywanych danych przed dostępem osób nieuprawnionych.”;

13) po art. 43 dodaje się art. 43a w brzmieniu:

„Art. 43a. 1. W przypadku pomocy oraz pomocy technicznej, które są przyznawane w formie refundacji kosztów kwalifikowalnych, podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy lub pomocy technicznej oraz beneficjent są obowiązani do ponoszenia tych kosztów w wyniku wyboru wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji z zachowaniem konkurencyjnego trybu ich wyboru, na podstawie umowy zawartej z wybranym wykonawcą, zgodnej z ofertą złożoną przez tego wykonawcę.

<sup>2)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 831, 996, 1020, 1250, 1265, 1579, 1920 i 2260.

2. Uznaje się, że koszty kwalifikowalne zostały poniesione w wyniku wyboru wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji z zachowaniem konkurencyjnego trybu jego wyboru, jeżeli wybór tego wykonawcy nastąpił na podstawie najkorzystniejszej oferty spośród ofert otrzymanych od podmiotów niepowiązanych osobowo lub kapitałowo z podmiotem ubiegającym się o przyznanie pomocy lub pomocy technicznej albo beneficjentem.

3. Przez najkorzystniejszą ofertę w zakresie danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji należy rozumieć ofertę, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny lub kosztu i innych kryteriów określonych przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy lub pomocy technicznej albo beneficjenta w zapytaniu ofertowym udostępnionym różnym podmiotom przez zamieszczenie na stronie internetowej prowadzonej przez Agencję.

4. Przez powiązania osobowe lub kapitałowe rozumie się wzajemne powiązania między podmiotem ubiegającym się o przyznanie pomocy lub pomocy technicznej lub beneficjentem, lub osobami upoważnionymi do zaciągania zobowiązań w ich imieniu, lub osobami wykonującymi w ich imieniu czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowania w sprawie wyboru wykonawcy a wykonawcą, polegające na:

- 1) uczestniczeniu jako wspólnik w spółce cywilnej lub osobowej;
- 2) posiadaniu co najmniej 10% udziałów lub akcji spółki kapitałowej;
- 3) pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika;
- 4) pozostawaniu w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa drugiego stopnia lub powinowactwa drugiego stopnia w linii bocznej lub w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 5) pozostawaniu z wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tych osób.

5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się, gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy lub pomocy technicznej oraz beneficjent są obowiązani do poniesienia kosztów kwalifikowalnych zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, a gdy te przepisy nie mają zastosowania przepisów ust. 1–4 nie stosuje się także:

- 1) w przypadkach określonych w art. 4 pkt 3 lit. e, ea, g, h oraz i, pkt 4, 7, 12 i 13 oraz art. 4d ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych lub
- 2) w przypadku określonym w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli te koszty zostały poniesione zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych w wyniku wyboru wykonawcy w trybie przetargu nieograniczonego albo przetargu ograniczonego, lub
- 3) gdy wartość danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji nie przekracza 20 000 zł netto, lub
- 4) do wyboru grantobiorców, o których mowa w przepisach o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, lub
- 5) gdy zadanie ujęte w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji jest wykonywane na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2014 r. poz. 700 oraz z 2015 r. poz. 349).

6. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe:

- 1) warunki i tryb konkurencyjnego wyboru wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, w tym szczegółowe wymagania dotyczące zapytania ofertowego, mając na względzie zapewnienie stosowania przy tym wyborze zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości;
- 2) warunki dokonywania zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej, o których mowa w art. 64 ust. 4 lit. a rozporządzenia nr 1306/2013, w tym sposób ustalania wysokości tych zmniejszeń, w przypadku stwierdzenia niezgodności dotyczącej stosowania trybu, o którym mowa w pkt 1, albo stosowania przepisów o zamówieniach publicznych, mając na względzie kryteria określone w art. 64 ust. 5 rozporządzenia nr 1306/2013.”;

14) w art. 46 w ust. 1 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) stanowiących warunek przyznania pomocy lub zobowiązań wynikających z umowy o przyznaniu pomocy – w przypadku działań i poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a–c i e, pkt 9, 11 lit. b oraz pkt 14 lit. b i c.”;

15) w art. 48 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wizyt, o których mowa w art. 48 ust. 5 rozporządzenia nr 809/2014 – w przypadku poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a i b”;

16) po art. 48 dodaje się art. 48a w brzmieniu:

„Art. 48a. 1. W przypadku gdy w ramach działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 8, w zakresie rocznej premii, o której mowa w art. 22 ust. 1 rozporządzenia nr 1305/2013, oraz w ramach działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10–12, w wyniku ustaleń dokonanych w ramach kontroli administracyjnej lub kontroli na miejscu zostanie stwierdzone, że:

- 1) pomoc została przyznana w niewłaściwej wysokości i istnieje konieczność zmiany jej wysokości lub
- 2) istnieje konieczność dokonania zmniejszenia danej pomocy lub wykluczenia z pomocy, w tym wynikająca ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności, lub nałożenia pozostałych kar administracyjnych, o których mowa w art. 63 ust. 2 rozporządzenia nr 1306/2013

– organ, który wydał decyzję w sprawie o przyznanie tej pomocy, zmienia ją bez zgody strony, jeżeli pomoc ta nie została jeszcze wypłacona i nie upłynął termin jej wypłaty.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, postępowanie wszczyna się z urzędu.”;

17) w art. 51 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Doradzać podmiotom ubiegającym się o przyznanie pomocy w ramach działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 i 11, i beneficjentom tych działań w zakresie sporządzania odpowiednio planu działalności rolnośrodowiskowej i planu działalności ekologicznej mogą osoby fizyczne, które są wpisane na listę doradców rolnośrodowiskowych.”;

18) w art. 52 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W ogłoszeniu o szkoleniu wskazuje się dzień rozpoczęcia szkolenia, czas jego trwania, program szkolenia, wysokość opłaty za udział w szkoleniu, jeżeli jest on odpłatny, oraz inne informacje dotyczące szkolenia, a także trzy terminy przeprowadzenia egzaminu z zakresu tego szkolenia w okresie 6 miesięcy od dnia zakończenia tego szkolenia.”;

19) po art. 53 dodaje się art. 53a w brzmieniu:

„Art. 53a. 1. Doradca rolniczy może uzyskać specjalizację w zakresie:

- 1) rolnictwa ekologicznego,
- 2) przedsiębiorczości,
- 3) ekonomiki gospodarstwa rolnego

– jeżeli ukończył szkolenie w zakresie danej specjalizacji przeprowadzone przez CDR i zdał egzamin w zakresie danej specjalizacji przeprowadzony przez dyrektora CDR.

2. Do szkolenia i egzaminu w zakresie danej specjalizacji stosuje się odpowiednio przepisy art. 52 ust. 1–4, 5 pkt 1 oraz ust. 6 i 9.

3. W przypadku zmiany stanu wiedzy w zakresie danej specjalizacji przeprowadza się szkolenie uzupełniające. Doradca rolniczy, który uzyskał daną specjalizację, jest obowiązany ukończyć szkolenie uzupełniające i zdać egzamin uzupełniający z zakresu tego szkolenia.

4. Do szkolenia uzupełniającego i egzaminu uzupełniającego w zakresie danej specjalizacji stosuje się odpowiednio przepisy art. 52 ust. 3 i 4, z tym że o terminie szkolenia uzupełniającego dyrektor CDR dodatkowo informuje doradcę rolniczego, który uzyskał daną specjalizację, co najmniej na 30 dni przed dniem rozpoczęcia tego szkolenia.

5. Informacja o specjalizacji jest ujawniana na liście doradców rolniczych wśród danych doradcy rolniczego, który uzyskał specjalizację.

6. Ujawnienia informacji o uzyskanej specjalizacji dokonuje dyrektor CDR, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek doradcy rolniczego, który ją uzyskał.

7. Informację o specjalizacji danego doradcy rolniczego skreśla się z listy doradców rolniczych na żądanie tego doradcy lub w przypadku niezdania egzaminu uzupełniającego w zakresie danej specjalizacji.”;

20) w art. 55:

a) w ust. 2:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) opracowanie planu działania i dwuletnich planów operacyjnych oraz ich zmian we współpracy z jednostkami wymienionymi w ust. 1 pkt 2–4, podmiotami wdrażającymi i agencją płatniczą;”;

– dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) realizację planu działania na poziomie krajowym na podstawie dwuletnich planów operacyjnych.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2d w brzmieniu:

„2a. W ramach współpracy, o której mowa w ust. 2 pkt 2, jednostki wymienione w ust. 1 pkt 2–4, podmioty wdrażające i agencja płatnicza zgłaszają jednostce centralnej propozycje:

- 1) działań do planu działania oraz jego zmian;
- 2) operacji, które zamierzają realizować w ramach dwuletniego planu operacyjnego, oraz jego zmian.

2b. Propozycje, o których mowa w ust. 2a, zgłoszone przez wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego, są przekazywane jednostce centralnej za pośrednictwem CDR po ich zaakceptowaniu przez CDR.

2c. Jednostka centralna uwzględnia propozycje, o których mowa w ust. 2a:

- 1) w planie działania, jeżeli są zgodne z przepisami prawa i programem;
- 2) w dwuletnim planie operacyjnym, jeżeli są zgodne z przepisami prawa, programem i planem działania.

2d. Jednostka centralna może również:

- 1) zgłosić uwagi do propozycji, o których mowa w ust. 2a, a jednostki wymienione w ust. 1 pkt 2 i 4, podmioty wdrażające i agencja płatnicza są obowiązane poprawić te propozycje i przekazać je niezwłocznie jednostce centralnej;
- 2) wezwać jednostki wymienione w ust. 1 pkt 2 i 4, podmioty wdrażające i agencję płatniczą do wyjaśnienia odnośnie do zgłoszonych propozycji, a te jednostki, podmioty i agencja płatnicza są obowiązane przedstawić niezwłocznie wyjaśnienia w tym zakresie.”,

c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. W przypadku upoważnienia jednostki sektora finansów publicznych albo fundacji, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, do pełnienia funkcji jednostki centralnej:

- 1) zadanie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, w zakresie dotyczącym operacji instytucji zarządzającej oraz zadania określone w ust. 2c i 2d wykonuje instytucja zarządzająca;
- 2) upoważniona jednostka albo fundacja:
  - a) działają w imieniu własnym i na rzecz instytucji zarządzającej,
  - b) ponoszą koszty związane z pełnieniem tej funkcji zgodnie z art. 43a ust. 1; do ponoszenia tych kosztów stosuje się przepisy art. 43a ust. 2–5 oraz przepisy wydane na podstawie art. 43a ust. 6.

5b. Umowa w sprawie dotacji, o której mowa w ust. 5 pkt 2, oprócz postanowień wymaganych na podstawie przepisów o finansach publicznych zawiera również szczegółowy tryb rozpatrywania przez fundację i instytucję zarządzającą wniosku o refundację kosztów poniesionych przez partnera KSOW na realizację operacji w ramach dwuletniego planu operacyjnego.”;

21) w art. 57 w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) opiniowanie sprawozdań i informacji, sporządzanych na podstawie planu działania, w ramach okresowego przeglądu realizacji tego planu i dwuletnich planów operacyjnych, w tym wydawanie rekomendacji w sprawie ich zmian, na poziomie województwa;”;

22) po art. 57 dodaje się art. 57a–57h w brzmieniu:

„Art. 57a. Poza jednostkami wymienionymi w art. 55 ust. 1 oraz – w przypadku upoważnienia jednostki sektora finansów publicznych albo fundacji, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, do pełnienia funkcji jednostki centralnej – instytucją zarządzającą, operacje w ramach dwuletniego planu operacyjnego realizują:

- 1) podmioty wdrażające i agencja płatnicza w zakresie realizacji planu komunikacyjnego, o którym mowa w art. 54 ust. 3 lit. b ppkt vi rozporządzenia nr 1305/2013;
- 2) partnerzy KSOW, których operacje zostały wybrane w drodze konkursu ogłoszonego przez jednostkę centralną, a w przypadku upoważnienia jednostki sektora finansów publicznych albo fundacji, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, do pełnienia funkcji jednostki centralnej – instytucję zarządzającą.

Art. 57b. Operacja partnera KSOW jest wybierana:

- 1) spośród operacji:
  - a) które są zgodne z co najmniej jednym celem określonym w art. 54 ust. 2 rozporządzenia nr 1305/2013 lub w planie działania,

- b) których zakres mieści się w zakresie jednego z działań określonych w art. 54 ust. 3 lit. b rozporządzenia nr 1305/2013 lub w planie działania oraz
  - c) które spełniają szczegółowe warunki wyboru operacji określone w przepisach wydanych na podstawie art. 58;
- 2) przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji;
  - 3) do wysokości limitu środków przewidzianych na realizację operacji w ramach konkursu.

Art. 57c. 1. Wyboru operacji partnera KSOW oraz stwierdzenia spełnienia warunków wyboru operacji dokonuje:

- 1) jednostka centralna – w przypadku operacji realizowanej na poziomie krajowym;
- 2) jednostka regionalna – w przypadku operacji realizowanej w zakresie dotyczącym województwa;
- 3) CDR – w przypadku operacji realizowanej w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

2. W przypadku upoważnienia jednostki sektora finansów publicznych albo fundacji, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, do pełnienia funkcji jednostki centralnej, wyboru operacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, dokonuje instytucja zarządzająca po uprzednim stwierdzeniu spełnienia warunków wyboru operacji przez tę jednostkę albo fundację.

3. Wyboru operacji, o której mowa w ust. 1 pkt 3, która ma być realizowana w województwie, dokonuje CDR po uprzednim stwierdzeniu spełnienia warunków wyboru operacji przez właściwy wojewódzki ośrodek doradztwa rolniczego.

Art. 57d. 1. Wybór operacji partnera KSOW następuje na jego wniosek złożony do jednostki właściwej do dokonania wyboru operacji, a w przypadku, o którym mowa w art. 57c:

- 1) ust. 2 – do jednostki sektora finansów publicznych albo fundacji upoważnionych do pełnienia funkcji jednostki centralnej;
- 2) ust. 3 – do właściwego wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego.

2. Wniosek o wybór operacji składa się w terminie określonym w ogłoszeniu o konkursie, o którym mowa w art. 57a pkt 2, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez jednostkę centralną, a w przypadku upoważnienia jednostki sektora finansów publicznych albo fundacji, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, do pełnienia funkcji jednostki centralnej – instytucję zarządzającą.

3. Wniosek o wybór operacji zawiera dane niezbędne do dokonania tego wyboru, w tym imię, nazwisko i adres albo nazwę, siedzibę i adres partnera KSOW, szczegółowy opis planowanej operacji, uzasadnienie potrzeby jej realizacji oraz przewidywane efekty jej realizacji.

4. Jeżeli wniosek o wybór operacji nie został złożony przez partnera KSOW w terminie lub nie zawiera adresu partnera KSOW i nie można ustalić tego adresu na podstawie posiadanych danych, jednostka właściwa do stwierdzenia spełnienia warunków wyboru operacji pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

5. Jeżeli wniosek o wybór operacji nie spełnia innych niż określone w ust. 4 wymagań, jednostka właściwa do stwierdzenia spełnienia warunków wyboru operacji wzywa partnera KSOW do uzupełnienia braków w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

6. W przypadku pozostawienia wniosku o wybór operacji bez rozpatrzenia, operacja, której dotyczy ten wniosek, nie podlega ocenie pod względem spełniania warunków i kryteriów wyboru operacji.

7. Jeżeli nie są spełnione warunki wyboru operacji, jednostka właściwa do stwierdzenia spełnienia tych warunków informuje partnera KSOW, w formie pisemnej, o niespełnieniu warunków wyboru operacji, wskazując, które z warunków nie zostały spełnione oraz uzasadnienie tego stwierdzenia.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, partnerowi KSOW przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

9. Jeżeli są spełnione warunki wyboru operacji, operacja podlega ocenie pod względem spełnienia kryteriów wyboru operacji.

10. W przypadkach, o których mowa w art. 57c ust. 2 i 3, jeżeli podczas dokonywania oceny operacji pod względem spełnienia kryteriów wyboru operacji jednostka właściwa do dokonania wyboru operacji stwierdzi, że wniosek o wybór operacji nie został złożony przez partnera KSOW w terminie lub nie spełnia innych wymagań, zwraca ten wniosek jednostce właściwej do stwierdzenia spełnienia warunków wyboru operacji, wskazując sposób załatwienia sprawy.

11. W przypadkach, o których mowa w art. 57c ust. 2 i 3, jeżeli spełnienie warunków wyboru operacji nie stanowiło przedmiotu rozstrzygnięcia zawartego w prawomocnym wyroku sądu administracyjnego, a podczas dokonywania oceny operacji pod względem spełnienia kryteriów wyboru operacji jednostka właściwa do dokonania wyboru operacji stwierdzi, że nie są spełnione te warunki, zwraca wniosek o wybór operacji jednostce właściwej do stwierdzenia spełnienia warunków wyboru operacji, wskazując sposób załatwienia sprawy.

12. W przypadkach, o których mowa w ust. 10 i 11, wskazania jednostki właściwej do dokonania wyboru operacji co do sposobu załatwienia sprawy wiążą jednostkę właściwą do stwierdzenia spełnienia warunków wyboru operacji.

Art. 57e. 1. Po dokonaniu oceny operacji partnera KSOW pod względem spełnienia kryteriów wyboru operacji jednostka właściwa do dokonania wyboru operacji:

- 1) ogłasza listę ocenionych operacji zawierającą co najmniej liczbę punktów otrzymanych przez poszczególne operacje oraz wskazanie, które z nich zostały wybrane;
- 2) informuje, w formie pisemnej, partnera KSOW o wyniku wyboru operacji, wskazując liczbę punktów otrzymanych przez operację w ramach oceny poszczególnych kryteriów wyboru operacji oraz uzasadnienie tej oceny.

2. W przypadku negatywnej oceny operacji pod względem spełnienia kryteriów wyboru operacji, partnerowi KSOW przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

3. Negatywną oceną operacji pod względem spełnienia kryteriów wyboru operacji jest ocena, w wyniku której:

- 1) operacja nie uzyskała wymaganej liczby punktów, na skutek czego nie może być wybrana;
- 2) operacja uzyskała wymaganą liczbę punktów, ale nie mieści się w limicie, o którym mowa w art. 57b pkt 3.

4. W przypadku gdy operacja nie mieści się w limicie, o którym mowa w art. 57b pkt 3, okoliczność ta nie może stanowić wyłącznej przesłanki skorzystania z prawa, o którym mowa w ust. 2.

Art. 57f. Do postępowań w sprawach dotyczących wyboru operacji partnerów KSOW nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń i wezwań, udostępniania akt, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Przepisy art. 27 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 57g. 1. Jednostka, która wybrała operację partnera KSOW, zawiera z nim umowę na realizację tej operacji, określającą co najmniej:

- 1) przedmiot operacji i termin jej realizacji;
- 2) szczegółowy zakres rzeczowo-finansowy operacji oraz sposób jej realizacji;
- 3) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację operacji;
- 4) cel operacji oraz wskaźniki jego osiągnięcia;
- 5) zobowiązania do poddania się kontrolom prowadzonym przez tę jednostkę, agencję płatniczą oraz przedstawicieli Komisji Europejskiej i innych instytucji uprawnionych do przeprowadzenia kontroli;
- 6) warunki i tryb wypłaty środków finansowych z tytułu realizacji operacji;
- 7) warunki i tryb zwrotu środków finansowych otrzymanych z tytułu realizacji operacji;
- 8) warunki jej rozwiązania.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 57c:

- 1) ust. 2:
  - a) umowę na realizację operacji z partnerem KSOW zawiera jednostka sektora finansów publicznych albo fundacja upoważniona do pełnienia funkcji jednostki centralnej,
  - b) koszty poniesione przez partnera KSOW są refundowane przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na wniosek tego partnera po zweryfikowaniu tego wniosku przez jednostkę sektora finansów publicznych albo fundację upoważnioną do pełnienia funkcji jednostki centralnej i zatwierdzeniu przez instytucję zarządzającą; wniosek o refundację partner KSOW składa do instytucji zarządzającej za pośrednictwem tej jednostki albo fundacji,
  - c) zwrotu środków finansowych otrzymanych z tytułu realizacji operacji partner KSOW dokonuje na rachunek urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju wsi;
- 2) ust. 3, umowę na realizację operacji z partnerem KSOW zawiera właściwy wojewódzki ośrodek doradztwa rolniczego.



3. Umowę na realizację operacji z partnerem KSOW zawiera się na formularzu opracowanym i udostępnionym przez jednostkę centralną, a w przypadku upoważnienia jednostki sektora finansów publicznych albo fundacji, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, do pełnienia funkcji jednostki centralnej – przez instytucję zarządzającą.

Art. 57h. 1. Partner KSOW ponosi koszty na realizację operacji w ramach dwuletniego planu operacyjnego zgodnie z art. 43a ust. 1.

2. Do ponoszenia kosztów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 43a ust. 2–5 oraz przepisy wydane na podstawie art. 43a ust. 6.

3. W przypadku partnera KSOW będącego jednostką, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, lub związkiem tych jednostek, uznaje się, że koszty, o których mowa w ust. 1, zostały poniesione zgodnie z art. 43a ust. 1, jeżeli wybór wykonawcy danego zamówienia publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych nastąpił na podstawie najkorzystniejszej oferty, a czynności związane z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem postępowania o udzielenie tego zamówienia zostały wykonane przez osoby niepodlegające wyłączeniu na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1–4 tej ustawy.”;

23) w art. 58:

a) w pkt 3 na końcu dodaje się przecinek i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) szczegółowe warunki, kryteria i tryb wyboru operacji partnerów KSOW”;

b) część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– mając na względzie zapewnienie funkcjonowania KSOW zgodnie z programem, w tym przygotowanie planu działania i dwuletnich planów operacyjnych oraz ich zmian, uwzględniając w planie działania i dwuletnich planach operacyjnych elementy, o których mowa w art. 54 ust. 3 lit. b rozporządzenia nr 1305/2013, oraz zapewnienie realizacji partnerstwa, o którym mowa w art. 5 rozporządzenia nr 1303/2013, będącego zgodnie z art. 54 ust. 1 rozporządzenia nr 1305/2013 częścią KSOW.”.

**Art. 2.** W ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2015 r. poz. 807 i 1419 oraz z 2016 r. poz. 1605) w art. 7 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) numer rachunku bankowego producenta lub osoby, o której mowa w pkt 5, lub rachunku producenta lub tej osoby prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.”.

**Art. 3.** W ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, 1250, 1948 i 1954) w art. 14kc po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi współpracuje z Komisją Europejską w zakresie oceny przekazanego jej projektu zmiany programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.”.

**Art. 4.** W ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1387 i 1579) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Decyzje ministra właściwego do spraw rozwoju wsi wydane na podstawie ust. 1 pkt 4 mogą być zmieniane na podstawie art. 154 albo art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że taka zmiana jest sprzeczna z kryteriami określonymi w art. 16 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.<sup>3)</sup>);”;

2) w art. 18 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli warunkiem przyznania pomocy jest posiadanie gospodarstwa rolnego lub gruntu i pomoc jest przyznawana do powierzchni gruntu, to taka pomoc do gruntu wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przysługuje podmiotowi, który ma do tego gruntu tytuł prawny, z tym że w przypadku działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 14 – podmiotowi, który, na dzień 31 maja danego roku, ma do tego gruntu tytuł prawny.”.

<sup>3)</sup> Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 865, Dz. Urz. UE L 280 z 24.09.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 367 z 23.12.2014, str. 16, Dz. Urz. UE L 127 z 22.05.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 28 z 04.02.2016, str. 8 oraz Dz. Urz. UE L 130 z 19.05.2016, str. 1.

**Art. 5.** W ustawie z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. poz. 1551 oraz z 2016 r. poz. 337, 1579 i 2037) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 24:

a) ust. 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10. Za dzień doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 9, w przypadku gdy strona nie wystąpiła z żądaniem jej doręczenia, uważa się dzień uznania przyznanej płatności na rachunku bankowym strony lub rachunku strony prowadzonym w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

11. Żądanie doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 9, składa się do kierownika biura powiatowego Agencji, o którym mowa w art. 5, w terminie 14 dni od dnia uznania przyznanej płatności na rachunku bankowym strony lub rachunku strony prowadzonym w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.”,

b) ust. 15 otrzymuje brzmienie:

„15. Agencja, przekazując na rachunek bankowy strony lub rachunek strony prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej płatność przyznaną decyzją, o której mowa w ust. 9, w tytule przelewu umieszcza informację, że decyzja ta nie zostanie faktycznie doręczona.”;

2) w art. 30:

a) w ust. 5 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli płatności bezpośrednie lub płatność niezwiązana do tytoniu nie zostały przekazane na rachunek bankowy rolnika lub rachunek rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jego spadkobierca, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę przyznanych płatności do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego rolnik złożył wniosek o przyznanie tych płatności, wraz z:”

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Jeżeli płatności bezpośrednie lub płatność niezwiązana do tytoniu nie zostały przekazane na rachunek bankowy rolnika, o którym mowa w ust. 2, lub rachunek tego rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jego następcą prawnym, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 2, składa wniosek o wypłatę przyznanych płatności do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie tych płatności, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia temu rolnikowi tej decyzji.”;

3) w art. 41a w ust. 1 w części wspólnej wyrazy „może ją zmienić lub uchylić” zastępuje się wyrazami „zmienia ją”;

4) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. 1. W przypadku gdy kwota z tytułu płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu nie może zostać przekazana na rachunek bankowy rolnika lub rachunek rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej z przyczyn niezależnych od Agencji, decyzję o przyznaniu tych płatności doręcza się, nawet wtedy, gdy decyzja uwzględnia w całości żądanie rolnika i nie określa zmniejszeń, wykluczeń lub pozostałych kar administracyjnych oraz nie ustala kwot podlegających odliczeniu.

2. W przypadku gdy kwota z tytułu płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu nie może zostać przekazana na rachunek bankowy rolnika lub rachunek rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej z przyczyn niezależnych od Agencji, kierownik biura powiatowego Agencji stwierdza wygaśnięcie decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności, jeżeli od dnia, w którym decyzja o jej przyznaniu stała się ostateczna, upłynęły co najmniej 2 lata.”.

**Art. 6.** W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. poz. 378) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21:

a) w ust. 2:

– w pkt 2 po wyrazach „tej operacji” kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „w tym z warunkami, o których mowa w art. 19 ust. 4 pkt 2 lit. a, oraz na realizację której może być udzielone wsparcie w formie, o której mowa w art. 19 ust. 4 pkt 1 lit. b.”;

– dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) jest zgodna z zakresem tematycznym, o którym mowa w art. 19 ust. 4 pkt 1 lit. c;

4) jest objęta wnioskiem o udzielenie wsparcia, który został złożony w miejscu i terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013.”;

- b) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
    - „1) spośród operacji, które są zgodne z LSR;”;
  - c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
    - „5a. Informacja, o której mowa w ust. 5 pkt 1, zawiera dodatkowo wskazanie ustalonej przez LGD kwoty wsparcia, a w przypadku ustalenia przez LGD kwoty wsparcia niższej niż wnioskowana – również uzasadnienie wysokości tej kwoty.”;
  - d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:
    - „6a. Informacja, o której mowa w ust. 5 pkt 1, zawiera pouczenie, o którym mowa w ust. 6, także w przypadku ustalenia przez LGD kwoty wsparcia niższej niż wnioskowana.”;
- 2) w art. 22:
- a) w ust. 1 w pkt 3 po wyrazach „1303/2013” dodaje się przecinek i wyraz „albo” oraz dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
    - „4) ustalenia przez LGD kwoty wsparcia niższej niż wnioskowana”;
  - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
    - „4. Oprócz elementów określonych w art. 54 ust. 2 ustawy w zakresie polityki spójności, protest od:
      - 1) negatywnej oceny zgodności operacji z LSR zawiera wskazanie, w jakim zakresie podmiot ubiegający się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, nie zgadza się z tą oceną, oraz uzasadnienie stanowiska tego podmiotu;
      - 2) ustalenia przez LGD kwoty wsparcia niższej niż wnioskowana zawiera wskazanie, w jakim zakresie podmiot ubiegający się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, nie zgadza się z tym ustaleniem, oraz uzasadnienie stanowiska tego podmiotu.”;
  - c) w ust. 8:
    - pkt 2 otrzymuje brzmienie:
      - „2) protest pozostawia się bez rozpatrzenia również w przypadku, gdy nie spełnia wymagań określonych w ust. 4;”;
    - po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
      - „2a) w weryfikacji, o której mowa w art. 56 ust. 2 ustawy w zakresie polityki spójności, a także w ponownej ocenie, o której mowa w art. 58 ust. 3 ustawy w zakresie polityki spójności, nie mogą brać udziału osoby, które były zaangażowane w przygotowanie projektu; przepisy art. 24 § 1 pkt 1–4 oraz 6 i 7 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio;”;
- 3) w art. 23 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:
  - „8. Do projektów grantowych i operacji własnych LGD przepisy ust. 3–6 stosuje się odpowiednio.”.

**Art. 7.** Kopie dokumentów zawierających wyniki analizy gleby i kopie oświadczeń o działkach rolnych, których dotyczą wyniki tej analizy, które zostały złożone do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, w 2015 r. albo 2016 r. przez rolników ubiegających się o przyznanie pomocy w ramach działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy zmienianej w art. 1, kierownik ten przekazuje Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

**Art. 8. 1.** Do postępowań w sprawach dotyczących pomocy w ramach poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a i c ustawy zmienianej w art. 1, w tym w sprawach o przyznanie i wypłatę tej pomocy, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Właściwy kierownik biura powiatowego Agencji przekazuje właściwemu dyrektorowi oddziału regionalnego Agencji:

- 1) akta prowadzonych spraw dotyczących pomocy w ramach poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a i c ustawy zmienianej w art. 1, zakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,
- 2) akta prowadzonych spraw dotyczących pomocy w ramach poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a i c ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy

– w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. W przypadku gdy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy postępowanie w sprawie dotyczącej pomocy w ramach poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a i c ustawy zmienianej w art. 1, toczy się przed dyrektorem oddziału regionalnego Agencji jako organem odwoławczym, dyrektor ten przekazuje niezwłocznie akta tej sprawy Prezesowi Agencji.

4. W przypadku gdy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostało wniesione odwołanie od decyzji w sprawie dotyczącej pomocy w ramach poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a i c ustawy zmienianej w art. 1, a kierownik biura powiatowego Agencji nie przesłał odwołania wraz z aktami tej sprawy dyrektorowi oddziału regionalnego Agencji, kierownik ten przekazuje niezwłocznie odwołanie wraz z aktami tej sprawy Prezesowi Agencji.

5. W przypadku gdy decyzja w sprawie dotyczącej pomocy w ramach poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a i c ustawy zmienianej w art. 1, została wydana przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) do uchylecia bądź zmiany takiej decyzji – właściwy jest dyrektor oddziału regionalnego Agencji;
- 2) do stwierdzenia nieważności takiej decyzji – właściwy jest Prezes Agencji;
- 3) do wznowienia postępowania zakończonego taką decyzją – właściwy jest dyrektor oddziału regionalnego Agencji;
- 4) do stwierdzenia wygaśnięcia takiej decyzji – właściwy jest dyrektor oddziału regionalnego Agencji.

6. W przypadku gdy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy toczy się postępowanie w sprawie uchylecia bądź zmiany decyzji, o której mowa w ust. 4, stwierdzenia nieważności takiej decyzji, wznowienia postępowania w sprawie zakończonej taką decyzją albo stwierdzenia wygaśnięcia takiej decyzji, organ, przed którym toczy się to postępowanie, przekazuje niezwłocznie akta tej sprawy organowi właściwemu do jej rozstrzygnięcia zgodnie z ust. 5.

**Art. 9. 1.** Przepisów art. 43a ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się do ponoszenia kosztów kwalifikowalnych objętych umowami o przyznaniu pomocy lub pomocy technicznej zawartymi przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a w przypadku podmiotów obowiązanych do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych – również do kosztów kwalifikowalnych objętych umowami o przyznaniu pomocy lub pomocy technicznej zawartymi po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zapytanie ofertowe dotyczące udzielenia zamówienia publicznego obejmującego te koszty zostało przekazane do wykonawcy lub zostało upublicznione w inny sposób lub została zawarta umowa o udzielenie zamówienia publicznego obejmującego te koszty.

2. Przepisów art. 43a ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się również do kosztów objętych umową:

- 1) na realizację operacji podmiotu, o którym mowa w art. 55 ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, zwanego dalej „partnerem KSOW”, w ramach dwuletniego planu operacyjnego, zawartą przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a w przypadku partnerów KSOW obowiązanych do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych – również do kosztów objętych umową na realizację operacji partnera KSOW w ramach dwuletniego planu operacyjnego, zawartą po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zapytanie ofertowe dotyczące udzielenia zamówienia publicznego obejmującego te koszty zostało przekazane do wykonawcy lub zostało upublicznione w inny sposób lub została zawarta umowa o udzielenie zamówienia publicznego obejmującego te koszty;
- 2) dotacji, o której mowa w art. 55 ust. 5 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zapytanie ofertowe dotyczące udzielenia zamówienia publicznego obejmującego te koszty zostało przekazane do wykonawcy lub zostało upublicznione w inny sposób lub została zawarta umowa o udzielenie zamówienia publicznego obejmującego te koszty.

**Art. 10. 1.** Agencja umożliwi udostępnianie zapytań ofertowych w sposób określony w art. 43a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Prezes Agencji poda do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji, nie później niż 30 dni przed dniem umożliwienia udostępniania zapytań ofertowych w sposób określony w art. 43a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, komunikat o adresie strony internetowej, na której będzie można udostępniać zapytania ofertowe, oraz o dniu, od którego będzie to możliwe.

3. Do dnia umożliwienia udostępniania zapytań ofertowych w sposób określony w art. 43a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 zapytanie ofertowe jest udostępniane różnym podmiotom co najmniej przez:

- 1) zamieszczenie tego zapytania na stronie internetowej podmiotu obowiązującego do jego udostępnienia różnym podmiotom – w przypadku gdy posiada taką stronę;
- 2) skierowanie tego zapytania do:
  - a) co najmniej trzech potencjalnych wykonawców,
  - b) wszystkich potencjalnych wykonawców – w przypadku gdy istnieje mniej niż trzech potencjalnych wykonawców.

**Art. 11.** Do opracowania zmiany planu działania i dwuletniego planu operacyjnego, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 1, które zostały opracowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

**Art. 12.** W sprawach objętych postępowaniami wszczętymi na podstawie ustawy zmienianej w:

- 1) art. 5 i niezakończonymi przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 5,
  - 2) art. 6 i niezakończonymi przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 6
- stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

**Art. 13.** Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 17 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 17 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane na podstawie tego przepisu.

**Art. 14.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*